

***GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
BEZROBOCIU
I ROZWOJU LOKALNYCH ZASOBÓW LUDZKICH
na lata 2007-2013***

Niniejszy dokument przygotowany został przez Agencję Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim w porozumieniu i po konsultacjach z przedstawicielami instytucji podejmujących działania mające na celu przeciwdziałanie bezrobociu oraz szeroko rozumiany rozwój zasobów ludzkich. Były to: Urząd Miasta, Gminne Centrum Informacji Urzędu Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Integracji Społecznej, Centrum Kształcenia Ustawicznego oraz Zakład Usług Miejskich.

Aktualizacja I 2010 r.

Bezrobocie jest jednym z najważniejszych problemów występujących w naszym regionie. Transformacja gospodarcza początku lat 90-tych XX wieku i związane z nią niekorzystne następstwa społeczno-gospodarcze postawiły przed większością uczestników rynku pracy poważne wyzwania. Bezrobocie, szczególnie wśród kobiet, osób po 45 roku życia, czy osób młodych, dopiero wchodzących na rynek pracy, jest dziś jedną z najpoważniejszych barier wzrostu gospodarczego i zagrożeniem dla rozwoju społecznego. Bezrobocie jest również główną przyczyną ubożenia społeczeństwa. Przeciwdziałanie temu zjawisku to przede wszystkim działania zmierzające do aktywizacji społecznej, zawodowej i gospodarczej osób bezrobotnych oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

Kluczową rolę odgrywają inwestycje w kapitał ludzki, poprawa dostępu do edukacji na każdym poziomie oraz pozaszkolnych form kształcenia, a także wzrost świadomości i postaw społecznych.

W Ostrowcu Świętokrzyskim funkcjonuje wiele instytucji, które podejmują działania mające na celu przeciwdziałanie bezrobociu oraz rozwój zasobów ludzkich. Są to instytucje publiczne, jednostki szkolące oraz organizacje pozarządowe. Konsolidowanie ich działań na rynku pracy oraz podjęcie wspólnych kroków służy stworzeniu trwałego partnerstwa na rzecz wzmocnienia potencjału ludzkiego. Istotą współpracy jest realizacja długofalowego planu działania - Gminnego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu i Rozwoju Zasobów Ludzkich na lata 2007-2013, w oparciu o zasadę pomocniczości, partnerstwa, efektywności, wzajemnego informowania się oraz tworzenia i realizacji wspólnych projektów i przedsięwzięć.

Przedłożony program zawiera kierunki działalności Samorządu Ostrowca Św. w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i rozwiązywania problemów dzisiejszego rynku pracy. Na bieżąco jest on ewaluowany i monitorowany, a jego efekty są co kwartał przedstawiane do ogólnej wiadomości.

Instytucje zaangażowane w realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu i Rozwoju Zasobów Ludzkich na lata 2007-2013:

- Gmina Ostrowiec Świętokrzyski, w tym:
- Gminne Centrum Informacji
- Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o,
- Centrum Kształcenia Ustawicznego,
- Zakład Usług Miejskich,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim, w tym:
- Centrum Integracji Społecznej.

Najważniejsze problemy lokalnego rynku pracy:

1. Wysoki wskaźnik bezrobocia powodujący pogłębianie się zjawiska wykluczenia społecznego.
2. Ograniczony dostęp do wiedzy i nowoczesnych form kształcenia w związku z trudną sytuacją ekonomiczną lokalnej społeczności; kierunki kształcenia niedostosowane do potrzeb rynku pracy, niski stopień informatyzacji społeczeństwa.
3. Ujemna migracja osób poszukujących pracy.
4. Bardzo trudna sytuacja osób po 45 roku życia na otwartym rynku pracy.
5. „Zagubienie” i brak przygotowania młodzieży kończącej edukację szkolną (bez względu na typ szkoły), w aspekcie kształtowania swojej przyszłości zawodowej.
6. Nierówność szans na rynku pracy, szczególnie trudna sytuacja kobiet i osób niepełnosprawnych.
7. Zachowawczość przedsiębiorców w odniesieniu do podejmowanych przez instytucje rynku pracy inicjatyw.

8. Roszczeniowa postawa osób bezrobotnych wobec rynku i działalności instytucji rynku pracy oraz niski stopień ich aktywności.
9. Zjawisko dziedziczenia bezrobocia wśród społeczności lokalnej.
10. Niewystarczające zaangażowanie instytucji rynku pracy w działania na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia.
11. Brak efektywnego przepływu informacji pomiędzy instytucjami rynku pracy.
12. Niewystarczająca liczba jednostek dla których obok celu gospodarczego znaczenie ma misja społeczna.

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu i Rozwoju Zasobów Ludzkich na lata 2007-2013 jest wypracowanie systemu działań na rzecz wsparcia osób poszukujących pracy, poprawa sytuacji na rynku pracy oraz rozwój lokalnych zasobów ludzkich, a w konsekwencji budowa aktywnego, opartego na wiedzy społeczeństwa obywatelskiego. Program określa główne kierunki działań i zadania w zakresie ograniczania bezrobocia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy oraz stworzenia przyjaznego klimatu rozwoju przedsiębiorczości w mieście.

Cele szczegółowe:

- Cel 1.1 Aktywizowanie lokalnego rynku pracy. Stworzenie warunków dla rozwoju istniejących oraz powstawania nowych podmiotów gospodarczych.
- Cel 2.1 Zmniejszenie poziomu bezrobocia i ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego.
- Cel 3.1 Zwiększenie dostępu do wiedzy i nowoczesnych form kształcenia.
- Cel 3.2 Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.
- Cel 4.1 Podejmowanie działań na rzecz zahamowania odpływu ludzi z regionu, przede wszystkim wykształconej i uzdolnionej młodzieży oraz specjalistów.
- Cel 5.1 Poprawa sytuacji osób po 45 roku życia na otwartym rynku pracy.
- Cel 6.1 Przygotowanie młodzieży szkolnej do kształtowania swojej przyszłości.
- Cel 7.1 Promocja równości szans na lokalnym rynku pracy.
- Cel 8.1 Kreowanie aktywnych postaw wśród przedsiębiorców w odniesieniu do problemów lokalnej społeczności.
- Cel 9.1 Promowanie aktywnej i przedsiębiorczej postawy wśród osób poszukujących pracy.
- Cel 10.1 Objęcie wsparciem osób z rodzin dotkniętych problemem długotrwałego bezrobocia.
- Cel 10.2 Przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia wśród lokalnej społeczności.
- Cel 11.1 Udrożnienie kanałów informacyjnych między instytucjami rynku pracy.
- Cel 12.1 Promowanie idei przedsiębiorczości społecznej oraz wsparcie dla instytucji sektora ekonomii społecznej.

Cel 1.1

- **aktywizowanie lokalnego rynku pracy, stwarzanie warunków dla rozwoju istniejących oraz powstawania nowych podmiotów gospodarczych**

Działania:

- minimalizowanie liczby procedur niezbędnych do zarejestrowania działalności gospodarczej oraz skrócenie czasu realizacji tych procedur,
- zwiększenie dostępności wszelkiego rodzaju informacji, które mogą być przydatne przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą,
- rozszerzanie pomocy dla przedsiębiorców chcących rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez umożliwienie uzyskania wszelkiego rodzaju informacji oraz druków związanych z rozpoczęciem działalności (np. druki NIP, REGON, ZUS),
- prowadzenie Centrum Przedsiębiorczości i Aktywizacji Zawodowej, w tym Inkubatora Przedsiębiorczości,
- polityka proprzedsiębiorcza Gminy, w tym regulacje podatkowe przyjazne przedsiębiorcom,
- pomoc szkoleniowo-doradcza dla przedsiębiorców oraz w pozyskiwaniu wsparcia finansowego na rozpoczęcie bądź rozwój prowadzonej działalności gospodarczej,
- promocja lokalnych przedsiębiorców wyróżniających się pod względem ich znaczenia na lokalnym, regionalnym rynku pracy,
- działania nakierowane na podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki w województwie świętokrzyskim oraz wzmocnienie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw poprzez wsparcie ich współpracy z jednostkami B+R (badawczo-rozwojowe).

Realizacja: Gmina Ostrowiec Św., Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.

Cel 2.1

- **zmniejszanie poziomu bezrobocia i ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego**

Działania:

- pozyskiwanie i wykorzystanie funduszy zewnętrznych na aktywne przeciwdziałanie bezrobociu,
- realizacja programów społecznych mających na celu aktywizację zawodową grup szczególnie zagrożonych problemem braku zatrudnienia; programów integracyjnych, stwarzających możliwość przezwyciężania negatywnych skutków bezrobocia: patologie, nałogi, zniechęcenia, wykluczenie społeczne); aktywizujących osoby bezrobotne bądź zagrożone marginalizacją; programy przeciwdziałania zjawisku „dziedziczenia bezrobocia”,
- rozpowszechnianie idei zatrudnienia socjalnego wśród społeczności lokalnej,
- aktywna współpraca z organizacjami społecznymi i pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania negatywnym skutkom bezrobocia, rozwiązywania ich skutków, przy realizacji programów służących wyrównywaniu szans edukacyjnych, zawodowych, społecznych.

- stosowanie instrumentów aktywnej integracji, reintegracji społeczno-zawodowej mających na celu wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynku pracy oraz ich integrację ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanym przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych.

Realizacja: Gminne Centrum Informacji Urzędu Miasta, Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., Centrum Integracji Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- realizacja zadań z zakresu zatrudnienia i aktywizacji młodych osób bezrobotnych, bezrobotnych długotrwale, bez kwalifikacji zawodowych, samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia, bezrobotnych niepełnosprawnych, poprzez ich kwalifikację i kierowanie do prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych

Realizacja: Zakład Usług Miejskich, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel 3.1

- **zwiększenie dostępu do wiedzy i nowoczesnych form kształcenia**

Działania:

- prowadzenie doradztwa zawodowego obejmującego przekazywanie wiedzy o możliwości wzbogacania kwalifikacji i zdobycia nowych umiejętności przydatnych na rynku pracy,
- organizowanie sesji i spotkań popularyzujących ideę kształcenia ustawicznego,
- unowocześnianie bazy dydaktycznej,
- wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci nieradzących sobie, zdolnych
- promowanie nauki w formach pozaszkolnych – kursy i szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe, dostosowujące umiejętności do wymogów dzisiejszego rynku pracy,
- udostępnienie programów multimedialnych i filmów szkoleniowych oraz pozycji książkowych dotyczących autoprezentacji, rozmowy kwalifikacyjnej, efektywnego i skutecznego poszukiwania pracy,
- tworzenie warunków do rozwoju nowych form kształcenia z uwzględnieniem technologii informacyjnych i kształcenia na odległość - e-learning

Realizacja: Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., Gminne Centrum Informacji, Centrum Kształcenia Ustawicznego, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Integracji Społecznej

- udostępnienie bezpłatnego dostępu do Internetu dla osób poszukujących pracy,
- udostępnienie programów multimedialnych i filmów szkoleniowych oraz pozycji książkowych dotyczących autoprezentacji, rozmowy kwalifikacyjnej, efektywnego i skutecznego poszukiwania pracy,

Realizacja: Gminne Centrum Informacji, Centrum Kształcenia Ustawicznego

- uruchamianie nowych kierunków kształcenia w formach szkolnych dla osób pracujących i bezrobotnych w oparciu o stałą analizę rynku,

Realizacja: Centrum Kształcenia Ustawicznego

Cel 3.2

- **dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy**

Działania:

- monitorowanie lokalnego rynku pracy,
- diagnozowanie potrzeb dorosłych mieszkańców powiatu ostrowieckiego,
- wzbogacanie oferty instytucjonalnej, podnoszenie kwalifikacji personelu, stosowanie nowoczesnych programów nauczania, unowocześnianie baz dydaktycznych,
- promowanie kierunków kształcenia dostosowanych do lokalnych potrzeb rynku pracy
- współpraca z organizacjami i instytucjami, których celem jest rekwalifikacja zawodowa.
- rozwój systemów egzaminowania, potwierdzania i uznawania kwalifikacji uzyskanych w formach szkolnych i pozaszkolnych a także w sposób nieformalny z uwzględnieniem samokształcenia,
- stworzenie mechanizmów zapewniających drożność ścieżek edukacyjnych (aktualizacja treści kształcenia)

Realizacja: Centrum Kształcenia Ustawicznego, Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.,

Cel 4.1

- **podejmowanie działań na rzecz zahamowania odpływu ludzi z regionu, przede wszystkim wykształconej i uzdolnionej młodzieży oraz specjalistów.**

Działania:

- promocja „dobrych praktyk edukacyjnych”
- realizacja założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu i Rozwoju Zasobów Ludzkich na lata 2007-2013,
- promowanie postaw przedsiębiorczych wśród społeczności lokalnej, w tym wśród młodzieży,
- promocja regionu jako atrakcyjnego miejsca inwestowania i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.

Realizacja: Gmina Ostrowiec Św., Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., Gminne Centrum Informacji Urzędu Miasta, Zakład Usług Miejskich, Centrum Kształcenia Ustawicznego

Cel 5.1

- **poprawa sytuacji osób po 45 roku życia na otwartym rynku pracy**

Działania:

- podnoszenie umiejętności zawodowych, przekwalifikowania zawodowe osób po 45 roku życia w celu utrzymania miejsca pracy lub zwiększenia konkurencyjności na rynku pracy,
- działania doradcze, wspierające i samopomocowe prowadzone na rzecz tej grupy osób bezrobotnych,
- działania promujące kształcenie ustawiczne i zachęcające, szczególnie tą grupę osób do stałej edukacji zawodowej, społecznej i osobistej,
- promowanie osób po 45 roku życia na rynku pracy jako wykwalifikowanej i fachowej oraz doświadczonej kadry zawodowej.

Realizacja: Gminne Centrum Informacji, Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o. o., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- realizacja zadań z zakresu zatrudnienia i aktywizacji poprzez kierowanie do prac interwencyjnych osób bezrobotnych po 50 roku życia.

Realizacja: Zakład Usług Miejskich

Cel 6.1

- **przygotowanie młodzieży szkolnej do kształtowania swojej przyszłości**

Działania:

- wyrównanie szans edukacyjnych uczniów gimnazjów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci nieradzących sobie, zdolnych,
- pomoc młodzieży we właściwym wyborze kierunku dalszej edukacji zgodnej z profilem psychologicznym, zainteresowaniami, predyspozycjami i umiejętnościami,
- promocja kształcenia ustawicznego, postaw przedsiębiorczych, dostępu do informacji wśród młodzieży.

Realizacja: Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., Gminne Centrum Informacji

Cel 7.1

- **promocja równości szans na lokalnym rynku pracy**

Działania:

- wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy, poprzez promowanie zaniechania praktyk dyskryminacyjnych, zwłaszcza wobec kobiet,
- zwalczanie stereotypów dotyczących pełnienia ról społeczno – zawodowych,
- realizacja wspólnych działań dla grup zagrożonych nierównym traktowaniem na rynku pracy tj.: kobiet, osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, mniejszości narodowych, religijnych, osób borykających się ze zjawiskiem wykluczenia społecznego wynikającego z problemów alkoholowych, narkomanii, przestępczości, bezdomności, patologii, biedy itp., i przez to zwiększenie ich szans na uzyskanie zatrudnienia, ułatwienie pełnej integracji społeczno – zawodowej oraz podwyższenie ich statusu społeczno – bytowego,

Realizacja: Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o. o. , Gminne Centrum Informacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel 8.1

- **kreowanie aktywnych postaw wśród przedsiębiorców w odniesieniu do problemów lokalnej społeczności**

Działania:

- podejmowanie inicjatyw skierowanych do lokalnych przedsiębiorców w celu zwrócenia ich uwagi na problemy lokalnej społeczności oraz włączenia ich w działania łagodzące skutki bezrobocia,
- podejmowanie wspólnie z przedsiębiorcami działań promujących zatrudnianie osób bezrobotnych, wykluczonych społecznie lub pochodzących z grup szczególnie zagrożonych zjawiskiem bezrobocia, wśród lokalnych przedsiębiorców i inwestorów.

Realizacja: Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o. o., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Integracji Społecznej

Cel 9.1

- **promowanie aktywnej i przedsiębiorczej postawy wśród osób poszukujących pracy**

Działania:

- prowadzenie warsztatów aktywizacyjnych i akcji promujących takie postawy oraz szkoleń przygotowujących do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.
- prowadzenie świetlic integracyjno-aktywizacyjno-edukacyjnych celem podtrzymania aktywności społecznej i zawodowej uczestników; organizacja spotkań integracyjnych, zajęć edukacyjno-informacyjnych z zakresu działalności samopomocowej w szczególności w dziedzinie spraw socjalnych, mieszkaniowych i zatrudnieniowych.

Realizacja: Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., Centrum Integracji Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- prowadzenie szkoleń instruktażowych dla bezrobotnych w celu pobudzenia ich aktywności i inicjatywy w procesie poszukiwania zatrudnienia,
- udostępnianie zasobów biblioteczki GCI osobom poszukującym pracy, w tym pozycji na temat poszukiwania pracy, przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej, określenia własnych umiejętności i predyspozycji itp.

Realizacja: Gminne Centrum Informacji

Cel 10.1

- **objęcie wsparciem osób z rodzin dotkniętych problemem długotrwałego bezrobocia**

Działania:

- diagnoza środowiskowa rodzin z problemem długotrwałego bezrobocia,
- opracowanie indywidualnego planu pomocy,
- zawieranie kontraktów z klientami w celu osiągnięcia założonych celów poprzez dokonanie zmian w swojej osobowości, rodzinie lub środowisku,
- organizowanie pomocy:
 - a) finansowej
 - b) rzeczowej
 - c) usługowej
 - d) instytucjonalnej
 - e) uzyskiwanie pomocy z innych systemów i organizacji
 - f) udzielanie schronienia i zapewnienie gorącego posiłku potrzebującym
- świadczenie specjalistycznego poradnictwa socjalnego (prawnego, medycznego, psychologiczno-pedagogicznego) w sytuacjach trudnych lub kryzysowych,
- monitorowanie zaspakajania potrzeb dzieci oraz interwencja w przypadku dysfunkcji lub patologii rodziny,
- przeciwdziałanie trwałym następstwom kryzysu poprzez pomoc w rozwiązywaniu problemów i konfliktów rodzinnych (mediacje z rodziną), mobilizowanie rodzin do odbudowy własnej wartości.

Realizacja: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel 10.2

- **przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia wśród lokalnej społeczności**

Działania:

- pomoc młodzieży zagrożonej tzw. „dziedzicznym bezrobociem” oraz negatywnymi skutkami bezrobocia w życiu codziennym (patologie, nałogi, wykluczenie społeczne, przestępczość) w wyrównaniu szans edukacyjnych i uniknięciu ujemnych skutków degradacji ekonomicznej i społecznej wynikających z trudnej sytuacji życiowej,
- prowadzenie świetlicy integracyjno-aktywizacyjno-edukacyjnej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób z ich otoczenia (rodzina, opiekunowie),

Realizacja: Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o

- stosowanie w praktyce autorskich programów pracy socjalnej mających na celu rozwiązanie istniejącego problemu (alkoholizm, bezdomność, przemoc, choroby psychiczne, itp.) osoby lub rodziny i podejmowanie działań zmierzających do ich życiowego usamodzielnienia,
- tworzenie środowiskowych form wsparcia poprzez ośrodki wsparcia i kluby dla osób bezrobotnych.

Realizacja: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel 11.1

- **udrożnienie kanałów informacyjnych między instytucjami rynku pracy**

Działania:

- współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się problemami bezrobocia oraz rozwojem lokalnych zasobów ludzkich,
- stała współpraca z lokalnymi mediami celem rozpowszechnienia w szczególności wartości pracy, zatrudnienia socjalnego, idei samopomocy.

Realizacja: Gmina Ostrowiec Św., Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., Gminne Centrum Informacji Urzędu Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Integracji Społecznej, Zakład Usług Miejskich, Centrum Kształcenia Ustawicznego.

Cel 12.1

- **promowanie idei przedsiębiorczości społecznej oraz wsparcie dla instytucji sektora ekonomii społecznej**

Działania:

- przybliżenie społeczności lokalnej kwestii związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw społecznych, zwłaszcza spółdzielni socjalnych,
- promowanie idei zatrudnienia socjalnego i spółdzielni socjalnych oraz pracy wolontariackiej w ośrodkach dla osób społecznie wykluczonych lub dla mniejszości etnicznych i wyznaniowych,
- tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi adaptacyjnych form zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.

Realizacja: Gmina Ostrowiec Św., Gminne Centrum Informacji, Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Integracji Społecznej,